

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat
De heer B. Madlener
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

Onze referentie MvH/RvZ/RS/bs/ATR3596/2024-U112

Uw referentie

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Datum 17 oktober 2024
Betreft Wijziging Binnenvaartregeling

Geachte heer Madlener,

Op 19 september 2024 is een wijziging van de Binnenvaartregeling ter implementatie van het besluit 2024-I van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart (CCR) voor toetsing aangeboden aan ATR. Het voorstel regelt de verwerking van het gewijzigde Reglement Scheepvaartpersoneel op de Rijn (RSP) in de huidige Binnenvaartregeling. Het RSP is een uitwerking van de Europese richtlijn beroepskwalificaties voor de binnenvaart. Deze EU-richtlijn bepaalt dat documenten die aan maritieme functionarissen (zoals matrozen, stuurmannen en dekmannen) zijn afgegeven overeenkomstig het RSP geldig zijn op alle binnenwateren in de Unie.

Naast enkele tekstuele en technische wijzigingen regelt het voorstel de mogelijkheid van een administratief examen ter verkrijging van het kwalificatiecertificaat deskundige voor de passagiersvaart. Verder brengt het voorstel de medische verklaring (ter vaststelling van de medische geschiktheid voor de binnenvaart) in lijn met de Europese standaarden.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Het voorstel wijzigt de Binnenvaartregeling zodat voortaan via een administratief examen het kwalificatiecertificaat deskundige voor de passagiersvaart kan worden behaald. Het behalen van dit certificaat is op dit moment alleen mogelijk als onderdeel van een goed-gekeurde (meer omvangrijke) opleiding. De mogelijkheid van het administratief examen volgt uit de EU-richtlijn inzake beroepskwalificaties binnenvaart, maar was vooralsnog niet in de nationale regelgeving geïmplementeerd omdat deze optie eerder niet in de CCR-besluiten was verwerkt. Deze CCR-besluiten vormen de basis voor de implementatie van de betreffende EU-richtlijn in de nationale regelgeving.

Verder regelt het voorstel de wijziging van de medische verklaring. Het gewijzigde format draagt bij aan het eenvoudig en correct documenteren van de verklaring door artsen. Het college constateert dat het voorstel een onderbouwing van nut en noodzaak van de wijzigingen bevat. Het college ziet geen aanleiding voor adviespunten bij dit onderdeel.

2. Minder belastende alternatieven

Het administratief examen kan een minder belastend alternatief zijn voor de huidige constructie voor het behalen van het kwalificatiecertificaat via een goedgekeurde opleiding. Uit de toelichting bij het voorstel en uit ambtelijk overleg met uw ministerie blijkt dat er op dit moment geen voornemen is om het administratief examen daadwerkelijk te realiseren in de praktijk. De toelichting maakt de reden hiervoor niet duidelijk. In ambtelijk overleg is aangegeven dat hierbij meespeelt dat er vooralsnog weinig belangstelling voor het administratief examen bestaat. Het ontbreken van openbare (internet)consultatie over het voorstel maakt dat deze inschatting niet openbaar wordt getoetst bij onder andere partijen voor wie het administratief examen mogelijk een kostenbesparing kan opleveren.

De mogelijkheid voor het administratief examen ontstaat (juridisch) via het onderhavige voorstel voor scheepvaartpersoneel op de Rijn. Later volgt mogelijk nog aanpassing van nationale regelgeving om het administratief examen ook (juridisch) mogelijk te maken voor deskundigen voor de passagiersvaart op andere binnenwateren. Dit betekent dat de (potentiële) doelgroep van deskundigen voor het administratief examen groter wordt. Mogelijk dat voor een deel van deze deskundigen het administratief examen een passende (en minder belastende) mogelijkheid biedt om het kwalificatiecertificaat te behalen (of te verlengen). Om die reden is het volgens het college wenselijk dat in beginsel het administratief examen voor de praktijk wordt gerealiseerd in samenspraak met CBR en sectorpartijen.

2.1 Het college adviseert het administratief examen als minder belastend alternatief voor de praktijk te realiseren, tenzij uit afstemming met CBR en de sector blijkt dat dit onevenredige kosten vergt en aantoonbaar niet voorziet in enige (praktijk)behoefte.

De EU-richtlijn beroepskwalificaties voor de binnenvaart is eerder geïmplementeerd in de Binnenvaartregeling. Die wijziging is op 17 april 2023 in de Staatscourant gepubliceerd. Bij de eerdere wijziging is het besluit van het CCR integraal overgenomen. Daarbij is niet expliciet benoemd dat de EU-richtlijn de mogelijkheid biedt van een administratief examen. Daarmee was destijds niet duidelijk dat een minder belastend alternatief bestond voor de huidige constructie. Inhoudelijk is ook niet duidelijk waarom die mogelijkheid in 2023 niet al is gecreëerd.

Het college concludeert daaruit dat bij de eerdere besluitvorming over de wijziging van nationale regelgeving niet duidelijk was dat een mogelijk minder belastend alternatief bestond. Dit ondanks het kabinetsuitgangspunt van lastenluwe implementatie van EU-regelgeving (en aanwijzing 9.5 van de Aanwijzingen voor de regelgeving). Het college acht het van belang dat deze duidelijkheid in de toekomst wel bestaat, zodat onderbouwde besluitvorming plaatsvindt over implementatie van EU-regelgeving en de vraag of daarbij gekozen wordt voor de meest lastenluwe optie.

2.2 Het college adviseert bij toekomstige besluitvorming in CCR-verband, en de daaropvolgende wijziging van nationale regelgeving, te kiezen voor lasten-luwe implementatie en de keuze voor de wijze van implementatie transparant te motiveren in de toelichting bij wijzigingsvoorstellen.

3. Werkbaarheid

Het voorstel regelt een beperkt aantal inhoudelijke wijzigingen. Het mogelijk maken van het administratief examen en de aanpassingen in het model van de medische verklaring dragen bij aan de werkbaarheid van de regelgeving.

Het college ziet geen aanleiding voor adviespunten met betrekking tot de werkbaarheid van het voorstel.

4. Gevolgen regeldruk

De toelichting bij het voorstel geeft aan dat de gevolgen van de wijzigingen in het voorstel beperkt zijn. Ook meldt het voorstel dat er geen regeldrukeffecten optreden. Doordat geen openbare (internet)consultatie plaatsvindt over het voorstel kunnen externe partijen niet reageren op deze voorlopige analyse van de regeldrukeffecten.

Hoewel de regeldrukgevolgen mogelijk niet omvangrijk zijn, stelt het college vast dat het gewijzigde model van de medische verklaring en het administratief examen mogelijk wel een (beperkte) regeldrukvermindering kunnen opleveren. Onduidelijk is echter hoeveel medische verklaringen en kwalificatiecertificaten deskundige voor de passagiersvaart (jaarlijks) worden afgegeven en behaald. En wat de mogelijke kostenreductie kan zijn van het nieuwe verklaringsformat en het administratief examen ten opzichte van de reguliere opleiding. Het college merkt op dat voor de ondernemers in kwestie niet alleen de financiële kosten voor een opleiding en examen van belang zijn, maar ook misgelopen opbrengsten, omdat niet kan worden gevaren in de tijd waarin de professional de opleiding volgt en het examen aflegt. Voor onderbouwde besluitvorming over het voorstel is deze informatie over de regeldruk volgens het college wel van belang. Een inschatting van de kostenreductie kan ook betekenisvol zijn bij de beslissing om het administratief examen al dan niet in de praktijk te realiseren.

4.1 Het college adviseert de regeldrukeffecten van het voorstel kwalitatief en kwantitatief te beschrijven in de toelichting bij het voorstel.

Het college stelt vast dat bij besluitvorming in CCR-verband over voorstellen gericht op aansluiting en overeenstemming met EU-regelgeving niet altijd een kwalitatief en kwantitatief beeld bestaat van de regeldrukgevolgen van die voorstellen. Hierdoor is het mogelijk dat voor een meer belastend alternatief wordt gekozen, terwijl dit niet expliciet duidelijk is bij de besluitvorming over het voorstel.

4.2 Het college adviseert bij toekomstige besluitvorming in CCR-verband de regeldrukeffecten van voorgenomen wijzigingen kwalitatief en kwantitatief in beeld te brengen zodat onderbouwde besluitvorming kan plaatsvinden, in het bijzonder als niet wordt gekozen voor de minst belastende optie.

Dictum

Gelet op de toetsing is het eindoordeel van ATR bij de wijziging van de Binnenvaart-regeling:

De regeling vaststellen, nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en gaat er vanuit dat in de toelichting bij de regeling wordt toegelicht op welke wijze u met de voorgenoemde adviespunten rekening hebt gehouden.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris